

(א) [קדושין טז, ב] ונעיל קטו: וט"ן, א [נעיל מב, טז"ג, ד] כריתות כה, ע"ש קדושין טז, (ס) ונעיל קטו, יומא סו: קדושין טז: א (ו) והרש"ל מוחק מיעוט נספרי ומכז שג"ל שהחליפו צעורה וזה דמיון וכו' וכי"ר רש"א וכי"ר מחוס' ד"ה ללפרים, (א) [קדושין נח, ע"ז נד: תמורה ג:, ח] ונעיל קלוג:, ט (ז) וילך וקדם וכו"א צילקוט, (י) [נפי' הרש"ל צ"ל הטהורים ה"ד ואח"כ מה"ד אי טרפה והא כ"ן, ט] [אמרו פרק ד, ט] ויוקרא דו, (ט) ודיבור זה וגם דיבור שאמר זה המהפיל קורא וכו' לית להו שיעות להשא בסיגוף ועו כדקח דשמיא לעיל במשנה קלוג: ועי' בפסטי"י לעיל וקלט ת"ך מיקוון, (ז) [צ"ל דלהריגה, ס] [מדצ"ל דריבא],

תורה אור השל"ם

- עפ"ה שפיר ואנבה שגיא וקמון לכלא בה תתוודי תטלל חיות ברא ובענפודי ידיון צפרי שמא ומנה ידיון כל בשקרא: דינאל ד ט
- כל צפור טוריה תאבדו: דברים יז יב
- וזה אשר לא תאכלו מהם הנשר והפרס והעונד: דברים יז יב
- וצדה הבהן וצקח לפשדו שתי צפרים חיות טהורות ומהן חיות ושני תולעת ואבוב: ויקרא יד ד
- ולא תביא תועבה אל ביתך ודחית חרם במוהו שקץ תשקעצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא: דברים יז כו

6. והקביא וההוא או חלם החלום וההוא יומת כי דבר סרה על יי אלהיכם המוציא אתכם מארץ מצרים והפדך מבית עבדים להדיחך מן הדרך אשר צוך יי אלהיך ללכת בה ובערת דרע מקרבך: דברים יג ו

- שלח תשלח את האם ואת הקנים תחק לך למען ייטב לך והארבת ימים: דברים כב ו

‏

הגהות הב"ח

(א) גמ' מכלל דליכא דלאו מחיות: (ב) שם מ"ש מסיפא טהורות לאו מכלל דליכא: (א) שם רב פפא אמר לצפרים שהחליפן בעבודה וזה כ"ל ומינה נספרי נמחק:

‏

‏

‏

‏

אסורה ומן הטהורים היא וטרפה:

והא בהדיא כתיב. (ויקרא כג) נבלה

וטרפה לא יאכל לטמאה צה ובעוף

טוור מיתוסק קרא צת"כ"י שיהא

מטמא צבית הצליעה: **אי שחוטה**

דמלורע. ושמו את הצפור האחת

וקי"ל בע"ז (דף עד.) ובקדושין (דף טז.)

לדסורין בהנאה: וזה אשר לא תאכלו

מהם. יתירא הוא מהם מן הטהורין

דהא אטהורין לעיל מיניה קאי:

לרבות שחוטה דמלורע. אכל

המשולחת מותרת דלא אמרה תורה

שחנה כדי שיכשלו צה אחריו שיהו

גדין ואוכלין אותה בני אדם אלא ודאי

מותר: **עשה.** טהורה תאכלו ולא

האסורה כגון שחוטה דמלורע ולא

הצא מכלל עשה עשה: **ואימא לרבות**

טרפה. כלומר אמאי יתחא לך

לאוקומי עשה בשחוטה דמלורע טפי

מטרפה: **דבר הלמד מענינו.** זה אחד

מי"ג מדות מקרא שכתוב סתם ואין

אנו יודעין כמה מדבר הוי לומדו

מענינו: **והא צענינא דשחוטה כתיב.**

טהורה תאכלו והא ודאי לא אכיל לה

אלא שחוטה ועלה כתיב וזה אשר לא

תאכלו מן השחוטה: **שמי צפרים חיות**

מאי חיות לאו חיות לפיך. ראויות

לפיך טהורות ומדכתיב צפרים חיות

מכלל דליכא דשמייהו צפרים ולא חיות

ניניהו דהוו טמאות: **שחיין ראשי אברים**

שלהן. למעוטי מחוסרות אבר: לאו

מכלל דאיכא טמאות. צלשון קושיא:

ומשני לא מכלל דליכא אסורות טרפות

ומעניניהו דלא ליתכשרו לטהרת

מלורע אע"ג דלאו קרבן ניניהו אלא

מחוק למחנה שחוטה אל כלי חרס:

מחיות נפקא. ולא טרפה דלינה

חיה: הניחא. הא דמלרכת קרא

אחרינא למאן דאמר טרפה חיה: **ועוד.**

טרפה מדתנא דבי רבי ישמעאל

מביין אכ נפקא: **מכשיר צנפים.**

אשם מלורע ומטאות מחוסרי כפרה

דציין ויולדות שאינן צאיין אלא

להכשירן צדקשים: **מכפר צנפים.**

כל מטאות ואשמות: **מכשיר צחוף.**

צפרי מלורע שהן לטהר: **מכפר**

צחוף. שעיר המשתלח: **עשה צו**

מכשיר כמכפר. צכל מיני כשרות

וטהרה שהיי גס המכשירין קרבים

האמורין שלהן: **אף צחוף עשה**

מכשיר. צפרים כמכפר שעיר

המשתלח דאסור צמוס דבעי ראוי

לשם שצאיה שפול הגורל לשם יהיה

ראוי למזבח: **אמר רב נחמן.** טהורות

למעוטי צפורים של עיר הנדחת:

ולמאי. להי מייניהו אינטיריך קרא להך

עיר הנדחת אסור ואם ישלחנה יהיו בני אדם

גדין אותה לאחר זמן: **אלא בשחוטה.**

אפילו היהא דשחוטה היא ולא אכלי לה

ויכול לשורפה אחר שחיטה לא תיתי מעיר הנדחת: **רבא אמר.**

להכי אתי טהורות שלא יזווג לה אחרת

שאם צא למלורע אחר לאחר שיערה

את זה לא יאמר הכהן הצא אחרת חוונה

לחיה של מלורע ראשון דהכי משמע

טהורות מכלל דליכא אסורות ומאי

נייהו הנשארת דמלורע: **ולמאי.** בעית לה דמלורע:

אי לשחיטה הא צעיא שילוח. משום

מלורע קמא ופשיטא דאסור: **אלא לשילוח**

דמלורע: **רב פפא אמר.** טהורות למעוטי

צפרים שהחליפן ולקחן מן העוזה וזה

שמכר לו: **ולמאי.** קבעי לה לשחיטה:

קרא למיסרה: **אי לשילוח.** פשיטא

דאסור: **צר קטלא הוא.** ופשיטא דאינו

ראוי לשלוח ולא לשחיטה דהא דינו

בצקליה: **אלא לשחיטה.** דאי משום הרע

הרי מצוער מן העולם הוא: **י רבי אליעזר**

מחייב לשלח. אע"פ שאין הביצים שלו

הואיל ומנהגו ציץ ששוכן על ציצים

אחרים ועוף טהור הוא ולא זהו

שקורין קוקו"א: **קורא וזר.** אכל

נקצה אפילו רצון מודו כדמפרש

בגמרא [ע"ז] טעמא דרבי אליעזר: **אם**

טרפה. אמן של אפרוחים טרפה חייב

לשלח אכל אפרוחים טרפות אינו

חייב לשלח את האם:

שילוח הקן פרק שנים עשר חולין

קמ.

‏

‏

‏

‏

טרפות מחיות נפקא. תימה הא

דרשין מיניה שחיין ראשי אברים

וליכא למימר דה"ק דטרפה ידעין

מכל שכן דמחוסר אבר דלמעטי מחיות

דאכתי אימא דקרא למעוטי טרפה

אתא ולא למחוסר אבר וע"ק דקאמר

הניחא למ"ד טרפה חיה דמשמע

לדידיה לא ממעטיין טרפה מחיות

ובפ"ק דע"ז (דף ה:) אמרין מנין

למחוסר אבר שאסור לבני נח שנאמר

מכל החי אמרה תורה הצא צמה

שחיין ראשי אברים שלה ופרך והא

מצעי ליה למעוטי טרפה טרפה

מלהחיות וזרע נפקא הניחא למ"ד

טרפה אינה יולדת אלא למאן דאמר

טרפה יולדת כו' אלמא ממעט טרפה

מקרא דמכל החי אפילו למ"ד טרפה

חיה דלמ"ד דיוולדת כ"ש דחיה דאפילו

למ"ד דחיה מצי סבר דאינה יולדת

דמשמע צאלו טרפות (לעיל דף טז:)

ומשמע נמי התם דליכא לאוקומי קרא

אחרוייהו וי"ל דהתם דלקיים העולם

אין סבדא למעט מחוסר אבר אלא

טרפה דאע"ג דחיה אינה חיה זמן

מרוצה אצל הכא איכא לאוקומי

אחרוייהו ולמ"ד טרפה חיה לא

מסתבר למעט מיניה טרפה כיון

דאיכא לאוקומי אמחוסר אבר או

שמא יש לחלק בין חי לחיות:

למעוטי צפרי עיר הנדחת.

תימה הא נמי נפקא מדתנא

דבי רבי ישמעאל דכיון שאסורים

בהנאה לא קרינן ציה ממשקה

ישראל ואפשר דלא ממעטיין ממשקה

ישראל אלא דומיא דערלה וכלאי

הכרס שלא היה להם שעת הכושר

דלדאמר פ"ק דמנחות (דף א.) והילכך

אפילו לכפרה מותרות דאי משום

הנאה מצות לאו ליהנות ניתנו

וה"ע צדהמת עיר הנדחת אם עבר

והקדישה והקריבה אם הוא קרבן

כשר כיון **י** דלשפרה קיימא: **שלא**

יזווג לה אחר. כ"ע היאך משמע

זה מטעורות וא"ת ומיות ל"ל

וי"ל דרצה **י** ורצ נחמן ר' יצחק

לא פליגי אהדי ותרי מיעוטי חד לדמר

ומד לדמר: **לצפרים שהחליפן**

בעבודה וזה. כאן נמי צ"ל דלכפרה

כשרות דלצ"כ תיפוק ליה מדתני

דבי רבי ישמעאל ומשום הכי נקט

שהחליפם צעורה וזה אצל צפרים

הנעבדים פשיטא דאסורין דאין

ראויין לכפרה: הכי

‏

‏

‏

‏

‏

‏

‏

‏

‏

‏

‏

‏

‏

עין משפט

נר מצוה

טו א מיי פייג מהל' שחיטה הל' יא טו"ע י"ד סי' רלצ סעיף ב:

טז ב מיי שם הל' ט טו"ע שם סעיף ז:

‏

הגהות מור"ב

רנשבורג

[א] בגמ' דמלורע ולעבור עליו בעשה. כי"ב מיי פיי"א מהלכות טומאת זרעית הל' ז': **[ב]** שם אלא שפחוטה וכו' אלא לשלוח וכו' לנפירים שהחליפו וכו' הכא במאי עסקין צעוף שהרג וכו'. על כל זה יין מיי פיי"א שם הל' ז' ח' וע"ש במ"ל הל' א': **[ג]** תוס' ד"ה למעוטי וכו' וע"ש וכו'. כי"ב ע"י עמר המלך פ"ד מהל' גירושין סוף הל' ב:

‏

זעזי רש"י

קוקרי"א [קדושין יז.] קוקריה.

‏

מוסף רש"י

לרבות שחוות מצורע. אכר רבנא הוא (קדושין טז.). דבר הלמד מענינו. דבר סתום שאין מפורש בו כמה מדבר, הוי לומד מן הענין, פרשה שנכתב בה כמה הענין ממיי (לעיר קסו): אם אי אמה יודע כמה הכמות מדבר, לא לומד מפרשה סתום זה ולפי הפרשה הכתוב אלא (סנהדרין טז.). למ"ד טרפה חיה, לעיל (טז:) אמרו לו והלא הכרס מתקיימת שמי ושלש שנים (לעיר צב.). טרפה אינה חיה. אין סופה לחיות (שם). מכשיר ומכפר בפנים. מכשיר צנפים אשם מלורע (קדושין טז). ברייתות בה. מכפר צנפים כל הקרבעות (קדושין שם) מטאות ואשמות (ברייתות שם). מכשיר ומכפר בחוץ. מכשיר צחוף, צפורי מלורע (ברייתות שם) משערי צחוף הן שהרי מוחין לעיר נשמת מזהה ולהכשיר את המלורע ללא צמחה (קדושין שם) ומכפר צחוף, עגלה ערופה (שם) שעיר המשתלח ועגלה ערופה (ברייתות שם). בפנים עשה בו מכשיר כמכפר. לא חלק בין אשם מלורע לשאר אשמות (שם ושם). אף כו' בחוץ עשה בו מכשיר. צפרי מלורע דאסורין בהייא מחיים, כמכפר. כשעיר המשתלח ועגלה ערופה (ברייתות שם). ובערת הרע מקרבך. מלוא על כל הפועל בחייו מיתה להביאן לב"ד כדי לצער רשעים משראל (לעיר קסט.).

‏

שיטה מקובצת

[א] רב פפא אמר לצפרים שהחליפן בעבודה כוכבים דכתיב והיה כצ"ל: